

Velin muistolle

Tutustuimme toisiimme karhujahdissa vuonna 1997. Toki Etelä-Savon riistapäällikkönä tiesin sinut entuudestaan mutta onnistunut jahti tutustutti meidät. Koimme yhdessä ainakin kolme onnistunutta ja mieleen painunutta karhujahdia. Kerran olimme onnekkaita ja saimme saaliiksi kaksi karhua rinnatusten ollessamme.

Se oli edistyksestä aikaa, jo silloin työtä pystyi tekemään etänä metsältä käsin – ainakin riistapäällikkö. Pian aika muuttui, ja työ piti riistapäällikön päiväsaikaan työpöydän ääressä. Veli mainitsi, ettei olisi voinut kuvitella riistapäälliköksi ryhtyttyään, että jonain päivänä hän myöntäisi karhunpyyntilupia. Ja heti perään hän sadatteli, että vielä vähemmän olisi voinut kuvitella kohta joutuvansa käsittelemään räähkälintujen pesintäaikaisia tappolupia!

Vuosi 2002 jäi itselleni ja myös Velille lähtemättömästi mieleen. Olimme karhujahdissa ja Rambo-koira laskettiin jäljittämään yöjälkeä. Sen aikaisella koiratutkalla pystyi näkemään koiran haukkuvan, mutta pian haukku loppui. Vaikutti että koira liikkui. Ajelimme autolla tieltä toiselle ja tutkailimme, mutta koirasta ei saatu selvää sijaintia. Viimein signaali voimistui, mutta haukkua ei kuulunut. Lähdin kävelemään ojavartta tutkasignaalin perusteella. Arvelin tutkapannan tippuneen koiran kaulasta. Näin oli ennenkin käynyt. Nyt ei. Koira makasi liikkumatta ojan penkalla, suden puremana – verisenä ja tuskin elossa. Rambo kuitenkin tajusi ja tunnisti minut, kun laskeuduin sen vierelle.

Kannoin koiran autolle ja Veli lähti kiidättämään meitä eläinlääkärin luo. Mitään ei ollut enää kuitenkaan tehtävissä. Koira menehtyi verenvuotoon syliini. Se surunpäivä ei meiltä koskaan unohtunut.

Veli vaikutti elämäni muutoinkin kuin metsästyksen liittyen. Arvuuttelin riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaajan pestiin ryhtymisestä 2000-luvun alussa. Veli kannusti, ja sillä tiellä edelleen ollaan. Veli kertoi monasti trofeearvostelusta, innostaen minua vaivihkaa mukaan toimintaan. Vuodesta 2010 olen saanut imeä Velin oppia. Pian ymmärsin, että trofeearvostelu on aivan muuta kuin kilpailla kuka on kaatanut suurimman sarvipään.

Veli vieraili luonamme vuosien mittaan useamman kerran. Monesti majavajahti liittyi vahvasti vierailuun. Muistan talviaikaisen vierailun parikymmentä vuotta sitten. Saunoimme ja Veli innosti pientä poikaani tekemään saunajäähylä lumienkelin. Poika oli yllytyshullu ja sehän meitä nauratti. Kerran vaimo kysyi, sopiiko hänen juoda vielä myöhään iltakahvit, vai valvottako se häntä. Veli vastasi, ettei myöhäinen kahvinjuonti häntä valvota. Ennemmin se, jos pannuun jää juomatonta kahvia.

Veli on luonut trofeearvosteluohjelman ja tallentanut kaikki Suomen mittaustiedot vuodesta 1976 lukien. Ohjelman tekemisessä on ollut hurja työmäärä. Monet illat ovat valot palaneet myöhään Virastotie 3:ssa Juvalla. Riistapäällikkönä Juvalla, kaukana kotoa toimiessaan, oli iltaisin aikaa puuhastella tietokoneen parissa. Kun sain tiedon Velin menehtymisestä, olin matkalla trofeekokoukseen Romaniaan. Ilman Velin innostamista trofeiden pariin, en varmastikaan olisi ollut sinne menossa. Kokouksen yhtenä aiheena oli mittaustietojen syöttämisen hankaluus pilvipalvelussa olevaan tietokantaan. Monien maiden edustajat valittivat palvelun käytettävyyttä. Olin surullinen mutta ylpeä sanoessani, ettei meillä Suomessa ole asian suhteen minkäänlaista ongelmaa. Kiitos Veli Lappalaisen.

Kirjallinen ilmaisu oli Velille myös tärkeää. Tuotoksina muiden muassa trofeearvosteluun liittyvät kirjat, metsästyssseuran historiikki ja viimeisimpänä Lappalaisen sukuhistoriikki. Nämä historiikit Veli minullekin esitteli ja ne myös luin.

12.6.2024

Kesämökki Savijärven rannalla oli Velille ja Tertulle tärkeä. Lähellä oli, etten kokenut huonoa omaatuntoa, kun vertailin hyvin hoidettua pihapiiriä omaani. Mökkivierailuita yöpymisineen tein valkohäntäpeuranmetsästyksen ja trofeearvostelureissujen tiimoilta. Tutuksi tuli kertalämmitteinen saunankiuas, jonka löylyjä en ole missään muualla kokenut.

Yhdestä asiasta olen varma. Viimehetkinään Veli tiesi, ettei hänen suurtyönsä trofeearvostelun eteen ole ollut turhaa, vaan se jatkuu myös tulevaisuudessa hänen kouluttamiensa etevien trofeetuomareiden voimin.

Oppi-isää kaivaten,

Esu